

Nasjonalt senter for samisk i opplæringa

Sámi Lohkanguovddáš/Nasjonalt senter for samisk i opplæringa - Skriftlig innspill i etterkant av Innspillskonferanse 6. juni 2023

Det vises til vårt innspill av 17.10.2022

Vi opprettholder vårt syn, om at det er behov for flere prøver på de tre samiske språkene. Vi ser det som en fordel at de prøvene som finnes for den samiske eleven er sentralt gitte prøver.

- Elevmedvirkning, informasjon om elevenes lesevaner: Vi ønsker å åpne muligheter for at de samiske elevene kan få spørsmål angående lesing og sitt forhold til lesing i forbindelse med Nasjonale prøver og kartleggingsprøver. Eksempler på slike spørsmål kan være

- Hvordan opplæring får du i samisk – ordinær i klasse på skolen – fjernundervisning - annet?

- Hvordan tekster liker du å lese?

- Om elevens lesevaner? Hvor ofte/mye leser du?

- Samisk språkarenaer – hvor snakker/samhandler eleven på samisk i hverdagen? Hjemme, på skolen og alle andre hverdagsarenaer – hjemme og på skolen – kun på skolen – kun i fjernundervisningstidene etc.

- Får du opplæring i samisk i alle fag eller kun i samisk som språkfag

- Deltar du på språkbad og/eller hospitering?

- Vi ser behov for en kartleggingsprøve i samisk ved overgangen fra mellomtrinnet til ungdomstrinnet, for eksempel på slutten av året i 7. trinn, med formål å kartlegge faglig nivå (lesing og skriving)

- Vi ser behov for verktøy for å kartlegge elevens ferdighetsnivå i samisk som skal gi lærere og foreldre et grunnlag for å velge riktig nivå i samiskopplæringen for eleven (Samisk 1, 2, 3). Her kan man f.eks. se til Det felles Europeiske rammeverket for språk (Common European Framework of Reference for Languages), men med utgangspunkt i samisk som urfolksspråk (evt. «heritage language») og ikke som fremmedspråk.

- Elever som har samisk som andrespråk er en stor (og voksende) gruppe av elever og vi ser at det er behov for kartleggingsprøver med progresjon for denne elevgruppen – prøven kunne vært f.eks. tredelt slik den nasjonale prøven i Sverige er.

- Vi tenker også at det burde være prøver i muntlige ferdigheter på samiske språk på alle nivå (Samisk 1, 2 og 3).

- Støttmateriell som utvikles må være knyttet til den faktiske prøven og fortelle om hvordan jobbe for kvalitet i skolen med bakgrunn i prøvene. Støttmaterialet må utarbeides først og fremst med tanke på læreren, og hvordan læreren kan gjøre seg nytte av prøveresultatene i sin undervisning.

- Vi støtter utvalget med at det skolen/læreren trenger tid, kapasitet og støtte for å jobbe med kvaliteten i skolen og at læreren får den informasjonen de trenger for å gi elevene sine den beste opplæringen.

- Opplæringslova § 6.2: Det er svært uheldig at elever i 8. trinn helt på egen hånd har mulighet til å avgjøre om de vil ha opplæring i og på samisk. Denne paragrafen bør tas opp til ny vurdering, i og med at man ikke kan forvente at elever i denne aldersgruppen fullt ut forstår rekkevidden av et slikt valg.